

JCC ORADEA garanția unui reviriment religios și cultural

Fiecare lună a anului are în calendarul de programe al Centrului Comunitar Evreiesc (JCC) Oradea o anumită semnificație. Activitățile lunii februarie s-au aflat sub titlul generic „Oradea: orașul iudaic”, amintind de moștenirea spirituală pe care marea comunitate ce a viețuit acolo odinioară a lăsat-o celor de acum. *Katalin Kovari* i-a introdus cu această ocazie pe cei mici, prin jocuri specifice vârstei, într-o atmosferă iudaică autentică. Viața JCC din Oradea crește de la săptămână la săptămână. Președintele Comunității Evreilor din Oradea, ing. *Felix Koppelman*, ne-a declarat în legătură cu schimbările pe care le-a adus funcționarea JCC: „O dată cu existența JCC, am obținut și o revigorare a vieții religioase evreiești în Oradea, fapt pe care îl considerăm foarte important pentru noi. Ne bucură întreg setul de programe care au loc aici, dar această dezvoltare a vieții de cult este deosebit de apropiată de dezideratele noastre. Existența JCC se simte în viața culturală și de cult a orașului Oradea și noi suntem mândri că avem în mijlocul nostru un centru care asigură programe interesante și atractive pentru toate generațiile. Autorități și reprezentanți a altor culte răspund mereu cu amabilitate invitației noastre și considerăm că suntem o parte importantă a dezvoltării relațiilor interetnice și interconfesionale în municipiul nostru.” *Cristian Ezri*, unul dintre coordonatorii Centrului, ne mărturisează: „Prin acest JCC dorim să creăm o adevărată casă pentru comunitatea evreilor

orădeni, unde să poată veni fiecare pentru activități de calitate, indiferent de vârstă. Incluzând programe cu un conținut iudaic, JCC dorește să răspundă tuturor nevoilor care apar în rândul membrilor noștri. În Oradea nu ne punem problema să vorbim despre supraviețuire ci ne referim mereu la dezvoltare comunitară. Acesta este scopul nostru principal și facem ce ne este în putință în acest sens. Avem norocul unui sprijin permanent și absolut din partea președintelui Comunității, ing. *Felix Koppelman*, iar activitățile noastre iau naștere în urma excelentei colaborări dintre comunitatea locală,

F.C.E.R. și JOINT”.

La JCC se organizează Primirea Șabatului (*Kabbalat Șabat*) într-o atmosferă specială, la care iau parte membri de toate vârstele ai comunității. Această caracteristică, diversitatea generațiilor în toate programele comunității, reprezintă unul dintre dezideratele orădenilor. În cadrul programului JCC sunt organizate seri cu filme recente și interesante la care participă persoane tot mai multe. Un alt scop al organizatorilor îl reprezintă colaborarea cu organizații civice, de cultură și învățământ din orașul de pe Crișuri. Elevii ai unui liceu au luat parte recent la

activitățile JCC pentru a cunoaște viața evreilor din Oradea, felul în care continuă ei să își păstreze moștenirea culturală și tradiția religioasă.

Cei mici „locuiesc” la JCC pe ceea ce sugestiv a fost numită „Planeta copiilor”. Ei sunt organizați în grupul de dansuri și grupul vocal „Tikva” („Speranță”), iar *Katalin Kovari* reușește să îi introducă în viața evreiască prin povestiri, cântece, jocuri de care ei se simt atrași. După grădiniță sau școală, copiii sunt ghidați de un personal de specialitate în rezolvarea temelor, ei se pot odihni sau juca în JCC. Despre cât de mare este acest ajutor pentru tinerii părinți din Oradea, nici nu încape discuție!

Pe cei tineri îi invită săptămânal *Edith Hommonai* la o discuție despre religia și tradiția iudaică, în care se dezbate probleme care privesc această generație, dornică să mențină o legătură constantă cu trecutul dar ancorată și în prezentul care oferă atât de multe tentații. Serile de karaoke, pe care le organizează cei tineri, sunt de asemenea ocazii de interacționare, de a participa la un program specific vârstei. Medicul *Ana Kovari* îi îndrumă pe cei ce aparțin „vârstei de aur”, și nu doar pe ei, în ceea ce privește îngrijirea sănătății iar sfaturile ei sunt așteptate săptămânal cu nerăbdare.

Din „meniul” pe care JCC Oradea îl oferă participanților nu lipsesc cursurile de limbă ebraică și limbă engleză, dar și lecțiile de aerobic, gimnastică de întreținere, arte frumoase, autoapărare. Desigur, dansurile și corul pentru care orădenii au devenit deja cunoscuți în țară și peste hotare continuă ca o activitate căreia i se dă mereu o importanță primordială. Vârsta medie și „generația de aur” sunt deopotrivă active în cadrul obștii orădene. Comunitatea din Oradea este o familie în care oamenii știu să trăiască împreună, să fie atenți la nevoile celor apropiați. (L.F.)

„LIMMUD” – programul internațional pentru promovarea învățării

VILNIUS (Lituania), 23-25 februarie 2008

Programul internațional „Limmud” a luat naștere în urmă cu aproape trei decenii din nevoia de a promova gustul pentru învățatură și dezvoltare personală în cadrul comunităților evreiești din

Diaspora. Pornit în Marea Britanie de *Clive Lawton*, un profesor care a întrevăzut șansa unui asemenea program, Limmud s-a răspândit după 1999 în întreaga lume, din țările ex-sovietice până în Statele Unite. Cea mai recentă sesiune „Limmud” a avut loc în perioada 23-25 februarie la Vilnius (Lituania) și a fost destinată Țărilor Baltice, dar a reunit și foarte mulți educatori și oaspeți din Israel, Marea Britanie, Statele Unite, Canada, Țările Scandinave, Rusia, Belarus, România, etc. Participanții, peste 1.200 de persoane - de la copii de câteva luni la cei ce aparțin „vârstei de aur” - au venit la un eveniment al cărui succes au avut deja prilejul să îl verifice în anii trecuți.

Cea de-a cincea ediție a „Limmud Keshet”, denumirea pe care o are reuniunea anuală din Țările Baltice, a avut ca invitat un grup din România. Împreună cu directorul de programe JDC pentru România, *Israel Sabag*, vicepreședintele F.C.E.R., ing. *Paul Schwartz*, și *Cristian Ezri*, director JCC Oradea, am explorat numeroasele posibilități pe care un asemenea program le oferă celor interesați în dezvoltarea vieții iudaice.

„Limmud Keshet” se desfășoară prin eforturile logistice și financiare ale comunităților locale, JDC, cu sprijinul Federației Evreiești din Los Angeles și, desigur, cu sprijinul echipei internaționale Limmud. Cum afirma *Andres Spokoyny*, director regional JDC pentru Țările Baltice și Polonia, unul dintre scopurile conferinței, care a crescut spectaculos de la an la an, este să demonstreze că iudaismul nu este monopolul cuiva și că există diverse viziuni și căi de a ne apropia de valorile sale eterne. Așa cum sublinia și *Clive Lawton*, inițiatorul programului, construcția acestor evenimente este realizată de voluntari, de oameni care sunt gata să se implice pentru a deveni adesea elevi și profesori, în aceeași perioadă de timp.

La finalul fiecărei conferințe „Limmud”, oriunde în lume s-ar desfășura aceasta, fiecare participant are propria sa experiență unică. Practic fiecare ia parte la alt seminar, în funcție de interes. Oferta este vastă și variată - de la religie, istorie, psihologie, sociologie, geografie, viața comunitară la dans, muzică, experimente culinare, etc. - și oferă o oportunitate pentru fiecare de a-și descoperi domeniile de interes. Desigur, dincolo de latura didactică a manifestării, conferința este un eveniment social, o posibilitate ca dintre cei 20.000 de evrei înregistrați în comunitățile din regiunea Baltică, o parte să se întâlnească pentru a celebra împreună Șabatul. De fapt, această primă seară specială, cea de *Kabbalat Șabat*, este esențială pentru orice reuniune care promovează spiritul iudaic. La Limmud au luat parte împreună evrei din familii hasidice, ortodoxe și moderne, fiecare respectând gradul de religiozitate al celui alt. Aceasta este altă valoare fundamentală pe care echipa Limmud este decisă să o promoveze, oriunde în lume se va extinde în perioada următoare.

LUCIANA FRIEDMANN

La JCC BUCUREȘTI

Prin lansarea volumului „Cu trenul expres spre moarte”, de *Leonard Zăicescu*, Institutul pentru Studierea Holocaustului din România, „*Elie Wiesel*”, și-a inaugurat, la JCC, noua colecție de memorii ale supraviețuitorilor Holocaustului. Evenimentul, organizat de Departamentul pentru cultură, artă și știință (conducător dr. ing. *José Blum*), s-a desfășurat în prezența conducerii și cercetătorilor Institutului, a conducerii F.C.E.R. și C.E.B., a trei dintre cei șapte supraviețuitori ai „Trenurilor morții” de la Iași, printre care și autorul cărții, a unui numeros public. General *Mihail Ionescu*, directorul Institutului „*Elie Wiesel*”, a arătat că acest colectiv este implicat într-o acțiune de lungă durată - menită a oferi generațiilor de azi și de mâine mărturiile ale supraviețuitorilor Holocaustului, cartea lansată fiind prima dintr-un șir de alte lucrări. Vorbitorul a prezentat și direcțiile de cercetare viitoare ale Institutului: editarea unui volum despre procesul de la Cluj al criminalilor de război, o culegere de documente germane despre deportarea evreilor din Basarabia și Bucovina, menționând că este în curs de traducere un volum al istoricului *Jean Ancel* despre spolierea economică a evreilor din România în timpul dictaturii antonesciene. Președintele F.C.E.R., dr. *Aurel Vainer*, moderatorul evenimentului, a vorbit despre personalitatea autorului și puternica impresie pe care i-a produs-o această lucrare care, în afara faptului că redă cu mult realism suferințele îndurate de evrei în timpul pogromului de la Iași și în „Trenurile morții”, descrie cu sensibilitate și talent artistic viața

Memorii ale supraviețuitorilor Holocaustului

evreiască din acest oraș, dinaintea anului 1941. Dr. *Alexandru Florian*, directorul executiv al Institutului, a arătat că lucrarea se înscrie în cele două coordonate ale acestuia - cea educațională și de menținere a memoriei tragediei evreilor români din perioada celui de-al doilea război mondial. Cercetător prof. dr. *George Voicu*, cel care s-a ocupat direct de elaborarea și redactarea volumului, a apreciat importanța lui, scoțând în evidență și calitățile artistice ale autorului. Cuvinte de laudă au fost rostite de *Iancu Țucărman* și de *Constantin Benone*, doi dintre supraviețuitorii „Trenurilor morții”, primul dintre vorbitori atrăgând atenția asupra intensificării manifestărilor antisemite în lume, dar și în țara noastră, iar cel de-al doilea subliniind modul în care lucrarea a reușit să reflecte o realitate cruntă a istoriei evreilor români.

Foarte emoționat, *Leonard Zăicescu*, autorul cărții, a mulțumit tuturor celor care l-au ajutat la realizarea ei și a explicat motivele care l-au determinat să o scrie - un memento al evenimentelor tragice care să fie cunoscute și de generațiile viitoare. Dr. *Aurel Vainer* a apreciat că lucrarea lui *L. Zăicescu* este un memento dedicat pogromului de la Iași. În încheiere, publicul a păstrat un moment de reculegere în memoria victimelor Holocaustului.

EVA GALAMBOS

Securitatea Israelului – din nou pusă la încercare

„Nu-i pace sub măslini”. Titlul acestui film italian, vechi de peste jumătate de secol, poate caracteriza istoria recentă a Israelului care, iată, în preajma celei de a 60-a aniversări, este atacat din nou, viața a mii de cetățeni din sudul țării fiind expusă rachetelor lansate din Gaza de teroriștii mișcării Hamas. Gestul de bunăvoință al Israelului de acum doi ani, de a se retrage din acest teritoriu, nu a fost urmat de un răspuns similar, dimpotrivă. Din prima clipă, radicalii palestinieni au profitat de obținerea unui punct strategic și au început atacurile asupra sudului Israelului, ele intensificându-se după ce Hamas a pus mână pe conducerea zonei. Rachetele lansate, fabricate pe teritoriul enclavei sau, în ultimele săptămâni, aduse prin contrabandă din Egipt, și-au extins aria de răspândire, de la Sderot ajungând acum la Așkelon. Morți, răniți, locuințe distruse, imposibilitatea de a duce o viață normală - iată rezultatele acestei operațiuni teroriste care nu putea rămâne fără răspuns. Hamas nu vede cu ochi buni desfășurarea negocierilor de pace dintre Israel și elementele moderate din Autoritatea Palestiniană, respectiv președintele *Mahmud Abbas*, care se pare că progresau. Ele trebuiau subminate, prin provocarea unui răspuns israelian de mai mare anvergură. Era firesc ca guvernul israelian să-și manifeste decizia de a opri aceste atacuri teroriste. „Nimeni nu are voie să periclitzeze viața israelienilor”, a fost mesajul premierului *Olmert*. „Am plecat din Gaza cu gândul de a nu ne întoarce acolo. Dar situația creată ne lasă o singură opțiune”, a declarat guvernul israelian. Operațiunea „*Vara călduroasă*” a fost menită să reducă intensitatea atacurilor cu rachete asupra sudului țării. Sunt regretabile victimele civile înregistrate de ambele părți, dar teroriștii din toate grupările și de toate orientările trebuie să înțeleagă: Israelul nu va permite nimănui să-i amenințe securitatea și viața cetățenilor săi. (E.G.)